

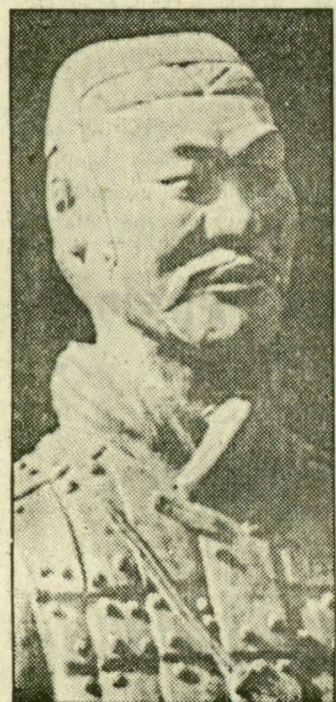
Nyilvános (kávé)ház

Nem, a világért sem akarja senki a Royal sárga házát (!) piros lámpássá változtatni! A félreérthető címet mégis bátran tessék félretenni! Ma este ledér szerkesztők, s újságírók ülnek ki a pódiumra, akik a nyilvánossággal, helyesebben a glanzosztlyal flörtölnek: ma, hétfőn este 6 órakor az Irodalmi Kávéház az egyetemi lapok estjét rendezi meg. Az újságokat a szerkesztők mutatják be, majd részletek (és egészek) hangzanak el megjelent cikkekből, irodalmi alkotásokból. A felolvasást szegedi színészek, Fehér Ildikó, Mindenestre sok igaz, telgalkó Bencé és Kaszás Géza vállalták. A program or-

Cseréphadsereg — a „túlvilágról”

Nézem a cserépkatonák tekintetét. A részletek finomsága lenyűgöző, az aprólékosan megmunkált alakokról az idő sem radirozott le semmit. Nem arcnélküli hadsereg ez. A fejeken kontyba, vagy lófarokba kötve a haj. A táboronokok arca szinte félelmetes. Elethű, valóságos portrék. A szobrok érdekessége, hogy nem sokszorosítással készültek, bizonyára minden egyes arcot külön-külön mintázták meg. Hatalmas munka lehetett, hiszen 7 ezer katonából álló cseréphadsereget szállítottak a föld alá a kegyetlen uralkodó. Miben bízott, mitől félt? Ki tudja. Mindenestre az egykori uralkodók egész kíséretüket vitték magukkal a túlvilágra. Az emberáldozatokat jelképes figurákkal pótolták, ezért készülhettek a cserépfurák. A császár sirja ma is háborítatlanul pihen. A történetírók feljegyzése szerint ugyanis a rablók miatt a földbe kifesztett ijákat fektették, ha a sírkamrát kinyitnák, működésbe lépnének.

Szerencsájuk volt viszont a régészeknek a császárt őrző agyaghadsereggel. A jelképes hadsereg — dárdásokkal, lovasokkal, íjásokkal, harci szekerekkel — megmaradt az utókornak. Most hatalmas tabló szemlélteti a múzeumban az egykori császári regimentet. Az előtérben három sorban elhelyezkedve, kelet felé néző tekintettel 210 szürke agyagszobor áll. Kicsit nagyobbak az életnagyságnál: 180 centi magas, válogatott díszőrség. Tábornokok, tisztek, katonák. Jobbra és balra két oszlopnyi oldalszárny. A földre térdelő íjások szemüket összehúzza céloznak. A négyzet belsejében 9 oszlopgyalogos harcos felsorakoztatva. Nincs köztük két egyforma arc.

Tavaszi hangverseny

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola a József Attila Tudományegyetem aulájában tavaszi hangversenyt rendez március 24-én, csütörtökön este fél 8 órai kezdettel. Megnyitó beszédet Rozgonyiné Molnár Emma, a főiskola főigazgató-helyettese mond. A műsorban többek között Monteverdit, Palestrinát, Schubert, Huszár Lajos és Kodály Zoltán kórusműveit szólaltatják meg, zongorán közreműködik Vass Irén, Maczelka Noémi, Mészáros Emma. Énekel Bárdi Sándor, Békési Magdolna. Schubert Két indulóját zongorán előadja Kemény Erzsébet és Maczelka Noémi. A tanárképző főiskola II. számú női karát Ordasi Péter vezényli.

„Két hanggal vagy nekem adós...”

Szombaton este a Bartókban: Tokody Ilona, Berdál Valéria és Simor Ferencné, a zongorakísérő

Szombaton este a Bartók Béla Művelődési Központban „Elindultam szép hazámból” címmel hangversenyt rendeztek, melyen Berdál Valéria és Sinkó György énekművészek tanítványai szerepeltek szép sikerrel. A koncert vendége volt többek között Tokody Ilona Kossuth-díjas, érdemes művész, az immár világhírű fiatal énekesnő is. Ebből az alkalomból beszélgettünk vele és egykori tanító-mesterével.

— „Elindultam szép hazámból...” — hangzott el a gyönyörű dal a koncert legelőjén. Mi volt az a szűkebben vett „szép haza”, ahonnan Tokody Ilona elindult? — Tápé-Kutas. A tápai nagyrét. A tanyai iskola, melynek kútja olyan finom vizet adott, amelyet azóta sem ittam. Édesapám jóvoltából — aki tanyai tanítóként kezdte pályafutását — az iskolához tartozó szolgálati lakásban laktunk. Tizenhárom éves koromig abszolút szabad embernek éreztem magam. Enyém volt a pusztá, a rét, egészen a látóhatárig. Itt kezdtem énekelni is. Elbarangoltam jó messzire, ahol már senki sem hallhatott engem, és operett dalokat, akkor népszerű slágereket énekelgettem. Imádtam a tenor áriákat, később azokat üvöltöztem teli torokból a kék ég alatt. Szüleim nem hagyták figyelmen kívül a dolgot, vettek nekem kottákat és tangóharmonikát. Sose felejttem el: a „Pillangókisasszony” kottáját kaptam meg tőlük legelőször. Majd a tizenegyedik születésnapomon magát az operát is megkaphattam a színházban. Akkor hallottam először Berdál Valériát énekelni. Egyszer egy „Rigolettó”-előadás után odamentem hozzá és dedikált fényképet kértem tőle.

— Berdál Valériának akkor még biztos eszébe sem jutott, hogy a következő énekesnemzedék egyik üdvöskéje ostromolja autogramért... — Fényképet adtam egy kislánynak. Nekem ez csak ennyit jelentett akkor. S ráadásul milyen ronda fényképet! Később, mikor a tanítványom lett, azonnal kiderült, hogy a kislányban nem akármilyen erők munkálnak.

— Milyen tanítvány volt Tokody Ilona? — Makacs. Rögtön nagy-

áriákat akart énekelni. A „Csengettyű-áriáról” alig bírtam lebeszélni. Akkor még nem értette, hogy építkezni csak jól megerősített alapokra lehet. Halálisan meg volt sértődve, mikor elővettem a kis preklasszikus dalocskákat és azokat gyakoroltattam vele.

— Hogy jutott el Tokody Ilona odáig, hogy a messziről tisztelt énekesnő tanítványa legyen?

— Először a zeneiskolában énekeltem, Szél Pálnénál. Ő borzasztó nagy szeretettel bánt a hangommal. Finoman, fokozatosan, lépésről lépésre terhelte csak meg, vigyázva, nehogy tönkretegy. Később, mikor felvették a konzervatóriumba, ott először fuvolázní tanultam. Micsoda szerencse, hogy ezt a hangszert választottam! A fuvolának köszönhetem, megtanultam jól gazdálkodni a levegővel. Valikához teljesen véletlenül kerültem. Mikor kiderült, hogy hozzá osztottak be, majdnem elájultam örömben. Tőle mindent megkaptam, amit csak tanártól, baráttól, testvértől kapni lehet. Szeretettel, szigor, őszinteséget... Nagyon jókor találkoztunk. Ő pont a legérzékenyebb, legfogékonyabb életkoromban formálta a hangomat és a személyiségemet. Akkor még mindent fel tudott hozni belőlem. Borzasztó sze-

rencsém volt, hogy éppen a megfelelő időben kerültem a keze alá. Ma is az ő véleményére adok leginkább, számomra Valika az igazi kontroll.

— Van-e olyan pillanat, mikor valamelyik világhírű opera színpadán állva, egy magasabb hang megformálása előtt eszébe jut a tanító-mestere?

— Bizony van! Montrealban történt, ahova Valika is elkísért, hogy az egyik előadáson a nagybárá két magasabb hangját nem sikerült úgy istenigazából megszólaltatnom. Az előadás után Valika azt mondta: „Két hanggal vagy nekem adós.” Azóta akárhol énekelem a művet, mindig eszembe jut a szemrehányás, s azt a kérdéses két hangot mindig igyekszem jól megcsinálni.

— Milyen érzés tudni, hogy egykori tanítványa ennyire fontosnak tartja ma is az ön véleményét?

— Az a baj, hogy a nagy művészeknek egy idő után senki sem meri a szemükbe mondani, ha hibáznak. Pedig mindenkinek nagy szükség van az őszinte visszajelzésre. S persze hogy jól esik, ha egy világhírű művész komolyan veszi az ember szemrehányó szavait, vagy örömkönyeit, melyeket mondjuk egy montreali előadás után töröl le a szeméről. **Pacsika Emilia**

Mintha otthon lenne...

Beszélgetés a kultúrattasával

— Hogyan lesz valaki kultúrattas?

— A kultúrattasát a külgügyminisztérium küldi az állomáshelyére. Mivel én tanár vagyok, örömmel teszek eleget a feladatnak, bár a kultúrintézet vezetése kedvesebb munka számomra, mint a kultúrattasé.

— Korábban hol teljesített szolgálatot?

— Ankarában dolgoztam az ottani intézet beosztottjaként, majd Prágában és Bejrútban voltam igazgató. Több mint nyolcvan országban működik olasz kultúrintézet, legnagyobb részük természetesen Európában és Amerikában található. Hasonló keretek között gondoskodnak az olasz kultúra terjesztéséről Ausztráliában, Japánban, Új-Delhiben és Pekingben is, hogy az egykori olasz gyarmatokat ne is említsen.

— Mi szerepel az ön munkaköri leírásában?

— Mint kultúrattasának az a feladat, hogy hazám és Magyarország minél szélesebb körű kapcsolatait szervezzem. Három fő területre koncentrálok: a kulturális együttműködésre, a tudományos-technikai haladás megismertetésére és a fiatalok közötti kapcsolatok kiépítésére. Az intézet igazgatója-

Olasz nyelven tanuló magyar középiskolások országos vetélkedőjét rendezték meg a hét végén Szegeden. Kakszi Lászlónénak, a Ságvári gimnázium tanárnőjének szervezésében 600 diák versenyzett a próza, színház, előbeszéd és ének kategóriákban. A munkát 60 olasznyelv-tanár ellenőrizte. A vetélkedőn részt vett az Olasz Kultúrintézet igazgatója, Eustachio Porsia, aki az olasz kultúrattasé munkáját is ellátja. A Szegedre gyakran látogató, az olasz tanszékekkel szoros és sikeres kapcsolatban álló vendéggel a házigazdák gimnáziumában beszélgettünk munkatársunk.

— Berendezkedésű országban terjeszték az olasz kultúrát?

— Megmondom őszintén, hogy engem nagyon kevésbé érdekel a kultúra politikai vagy ideológiai része. Azt hiszem, hogy munkatársaim számára is teljesen közömbös, milyen, milyen vendégszerető ország ideológiája. Mi arra gondolunk, hogy kapcsolataink évszázadosak, és ez is segíti a magyar intézményekkel kialakult jó kapcsolatunkat további fejlődését. Elegendő talán azt hangsúlyoznom, hogy eddig minden vállalkozásunkat valamelyik magyar intézménnyel közösen valósítottuk meg. Ez a viszony komoly és konkrét eseményeket képes produkálni.

— Porsia úr, mindenütt a világon az önéhez hasonló lelkesedéssel dolgoznak az olasz kultúra követői?

— Az igaz, hogy sokat dolgozunk, de a magyarok is

sok munkát adnak nekünk. Nagy öröm számomra, hogy a magyarok igénylik a közreműködésünket, valóságos és tartalmas munkát végezhettek — közösen. Szegedre is szívesen látogatók, a város nagyon fontos számomra. Nem csupán azért, mert itt olasz tanszék működik, hanem a város olaszos hangulata miatt is. Egy kicsit meg pihenni is jók ide.

— Arra kérem, hogy minden udvariasság nélkül mondja el, milyenek a magyarok?

— Én Dél-Itáliából származom, a csizma sarkából. A magyar tempó hasonlatos az ottanihoz, ráadásul önök nagyon türelmes emberek. Hasonló vonás, hogy a magyar ember sem ismer lehetlent, mindig keres valamely életképesnek tűnő megoldást a gondjaira. A szervezési nehézségek láttán is otthon érzem magam. Összességében tetszik a magyarok kötetlensége. Ma például részt vettem egy háromórás értekezleten a minisztériumban, s mintha csak barátok között beszélgettem volna. Humor, bölcsesség és lelemény — ez jellemzi a magyarokat.

— Az igaz, hogy sokat dolgozunk, de a magyarok is